

قدردانی شورای عالی انقلاب فرهنگی از سریال «رستگاری»

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه‌ای با حضور کارگردان و بازیگران سریال «رستگاری» از عوامل این مجموعه تلویزیونی قدردانی کرد. در این جلسه که با حضور اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی برگزار شد، حجت‌الاسلام عبدالحسین خسروپناه، دبیر این شورادر درباره گنجایی داستان «رستگاری» و استفاده از تکنیک‌های جدید جلوه‌های ویژه برای سریال‌های مناسبتی در ماه رمضان توضیحاتی ارائه داد و گفت: این سریال توانسته مردم را با سلاقی مختلف پای تلویزیون بنشاند. آیت‌الله عکبر رشاد، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی نیز با تمجید از محتوای سریال «رستگاری» عنوان کرد: صداسیما ویتربین متفاوتی را برای ماه رمضان تدارک دیده بود. در این جلسه از کارگردان، بازیگران و عوامل سریال قدردانی شد.

هیالنه عطاالله‌از سوریه و مطران العیاشی از عربستان سعودی و مرتضی آل‌کثیر از ایران به چشم می‌خورد. قرار است از ۶ برگزیده جشنواره در دو بخش شعر فصیح و شعیبی ۹ و ۲۰ اردیبهشت در شهر بصره عراق قدرانی شود.

پشت‌وبترین

کتاب «سرود سوره» و چشمه حیاتی به نام تاریخ شفاهی

نوید سرادار | تاریخ شفاهی، فرمی برگرفته از یک احساس نیاز است. نیاز به وجود یک بیرق که تجربه‌های اصیل هنر انقلاب را سر دست بگیرد و رسالت‌ها را یادآوری کند. روایت تجربه‌های با مردم بودن، در میان آن‌ها زیستن و تولید آثاری از جنس آن‌ها. در حقیقت تاریخ شفاهی می‌خواهد با یادآوری ذات هنر انقلاب به هر که داعیه هنر انقلابی دارد تذکر بدهد در کوچه‌های فرعی و بی‌مردم این مسیر پرچم‌گمراه‌کننده‌ای بلند نکند. روایت برخی امور، ارزشی همچون و یا حتی بیش از موضوع روایت شده پیدا می‌کند، چون این روایت‌هاست که به بر ساخت اجتماعی منجر می‌شود. روایت نکردن، عین حرکت در جهت شکل گرفتن بر ساختی خلاف نهضت افتخارآفرین ملت ایران در دهه‌های گذشته است. تاریخ شفاهی، این رسالت را بر دوش می‌کشد. روایت، برای حفظ مسیر پیش رو و نقل اصالت آنچه گذشته است.

در این میان، برخی هنرها بذر خود را با مردم یافته و از مردم متولد شده‌اند. در واقع می‌توان گفت نه تنها رویش خود را از مردم داشته بلکه ذره ذره رشد و نمو خود را نیز به دست و در میان آن‌ها کسب کرده‌اند. سرود، قله شاخص این دست از هنر است؛ فعال‌ترین درخت باغستان هنرهای انقلابی. هنری که به واسطه شرایط خاص سال‌های انقلاب و پس از آن و همچنین حضور مردم در عرصه‌های اجتماعی، سیاسی و نظامی، عطری متفاوت از دیگر شاخه‌های هنری یافت. بسیاری از گروه‌های سرود در مساجد و در میان مردم شکل گرفت و به فراخور زمانه، رسالت خاص خود را ایفا کرد. این بستر هنری گرچه در طول دهه‌های پس از انقلاب فرازهای اندک و فرودهای فراوانی داشت اما هیچ‌گاه از بین نرفت.

نمونه حضور و بروز آن، جمعی مانند گروه سرود «سوره» در مشهد است. گروهی که به دست یک فعال فرهنگی در مسجد فاطمیه(س) مشهد شکل گرفت و با فعالیت مستمر به موفقیت‌های زیادی دست یافت. تاریخ شفاهی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی در مجموعه هنر مسجدی، کتاب سرود سوره را به چاپ رسانده است. اثری با روایت حمیدرضا نجار، سرپرست گروه سرود سوره که از رویش و رشد این جمع از مسجد فاطمیه(س) تا پایگاه بسیج مسجد امام علی بن موسی الرضا(ع) مشهد را روایت کرده است. مهدی عشقی رضوانی تحقیق و مصاحبه این اثر و فریده‌البیاسی فردتدوین و نگارش آن را انجام داده است.

کشورهای یمن، مصر و تونس دیگر کشورهایی هستند که مشارکت خوبی در این جشنواره داشته‌اند. در میان شرکت‌کنندگان شاعران نام‌آشنایی همچون مرتضی التمیمی از عراق، اشرف شیانیه از مصر،

روایت دیگری از آن در شبکه‌های اجتماعی منتشر می‌شود؛ پس اعتماد مخاطب برایمان مهم است.

■ گاهی هزینه‌های اجتماعی که تلویزیون پس از پخش برنامه‌های سیاسی داده آنچنان سنگین بوده که ترجیح می‌دهد سراغ این گونه از برنامه‌سازی نرود، اما نپزداختن به موضوعات روز در رسانه ملی چه هزینه‌هایی برای جامعه پرسشگر امروز دارد؟

به‌نظرم رسانه ملی باید برنده‌های ماندگار در برنامه‌سازی سیاسی داشته باشد و این برنده‌ها، مقطعی نباشد. اگر قرار است روی افکار عمومی اثرگذار باشد باید تحملش را بالا ببرد تا بتواند برنده‌هایی از برنامه‌های تلویزیونی سیاسی جدی را خلق کند که مجری معتبر و دارای کاراکتر ویژه داشته باشد. در گام اول، تلویزیون باید در حوزه برنامه‌سازی سیاسی، برندسازی کرده و سپس آن برند را حفظ کند. ما با موضوعات مختلفی در جامعه مواجه هستیم که در مقاطع مختلف دربراه آن، برنامه‌ای ساخته و هر بار برند جدیدی خلق می‌شود. مثلاً در مقطع انتخابات، یک‌سری برنامه‌های روی آنتن می‌رود که با گارد‌های باتزتری به موضوعات روز جامعه‌می‌پردازد و پس از پایان انتخابات، آن برنامه و پرداخت به آن موضوعات، تمام می‌شود. مثلاً مسئله حجاب در مقطعی حساسیت بیشتری دارد و در یک بازه زمانی کوتاه، برنامه‌های گفت‌وگو محور با رویکردی باز در این باره روی آنتن می‌رود اما بعد تعطیل می‌شود. رسانه ملی بابت این برنامه‌ها، هزینه‌های اجتماعی می‌دهد در حالی که اگر برنده‌هایی ثابت با رویکردی مشخص طی سال‌ها ساخته شود و همیشه روی آنتن برود، اعتبار و مخاطب پیدا می‌کند. در چنین وضعیتی، آن برنامه سیاسی و اجتماعی برند می‌تواند در موقعیت‌های مختلف، موضوعاتش را متناسب با شرایط روز به آن مباحث اختصاص دهد ولی وقتی نگاه‌ها مقطعی شود سبب می‌شود هر دفعه، برند جدیدی خلق شود و برای جا افتادن و اعتباربخشی آن، هزینه و تلاش مضاعفی صورت گیرد ولی زمانی که بناست اثرگذار باشد، آن ماجرا تمام شده و برنامه هم تعطیل می‌شود. این رویکرد، اشتباه است و در این سال‌ها ضرر به‌اش را در مدیریت افکار عمومی خوردیم. کاش برنده‌های ماندگار برنامه‌سیاسی را در تلویزیون داشته باشیم و مدیران سازمان، فشارهای بیرونی که به صدا و سیما می‌آید را تحمل کنند تا این برنامه‌ها استمرار یابند. امیدوارم برنامه «بی‌واسطه» در یک بازه زمانی طولانی روی آنتن بماند و به یک برنامه مقطعی تبدیل نشود. اگر قرار باشد «بی‌واسطه» به برنامه‌ای مطالبه‌گر تبدیل شود که هر بار سراغ پرونده‌های جدید و جنجالی می‌رود، مماشات نمی‌کند و بررسی دقیق و موشکافانه دارد، باید به برندی ثابت تبدیل شود. در صورت استمرار در ساخت و پخش چنین برنامه‌هایی می‌توان به اثرگذاری آن‌ها در طولانی مدت امیدوار بود.

بیش از ۱۵۰ شاعر از ۱۷ کشور عربی و اسلامی در این جشنواره شرکت کرده‌اند که پیش از ۱۲۴۰ اثر به دبیر خانه جشنواره ارسال شد.

بیشترین شرکت‌کنندگان به ترتیب از سوریه با ۳۷ اثر، ایران و عراق با ۱۲۵ اثر و لبنان با ۱۷ اثر هستند،

پس از «اسکار» مدیری با «پدر قهوه» در شبکه نمایش خانگی

مهران مدیری پس از برنامه پرمخاطب «اسکار» سراغ سریال جدیدی رفته است. شنیده شده سریال جدیدش که پدر قهوه نام دارد، قصه مردی را روایت می‌کند که مافیای قهوه در ایران است.

این سریال جدید در مراحل پایانی پیش تولید قرار دارد. به‌نظر می‌رسد یکی از پلتفرم‌ها سرمایه‌گذار اصلی سریال است و این سریال پس از پایان در فیلم‌نت پخش می‌شود. مدیری مانند دیگر سریال‌هایش، در کار جدیدش بازی می‌کند و شنیده شده ژاله صامتی و سام درخشانی هم از دیگر بازیگران آن هستند. نام پدر قهوه یکی دیگر از سریال‌های مدیری با عنوان «قهوه تلخ» را به یاد مخاطبان می‌اندازد؛ سریالی که در زمان پخش با استقبال مخاطبان روبه‌رو شد. به‌نظر این سریال هم طنز است.

ارسال ۲۴۰ اثر به جشنواره طوفان القوافی

نخستین جشنواره بین‌المللی شعر عربی با عنوان طوفان القوافی با همکاری مرکز آفرینش‌های ادبی حوزه هنری و مرکز فرهنگی اسلامی جنوب عراق برگزار می‌شود.

گفت‌وگو با علی صدیقی، کارگردان «بی‌واسطه»

عهد کردیم خودسانسوری نکنیم

باشند. ما در مسیر تولید فصل دوم «بی‌واسطه» دستگاه‌ها و وزارتخانه‌هایی را داشتیم که با آغوش باز پذیری ما بودند و ضعف‌ها و قوت‌هایشان را صادقانه می‌گفتند اما گارد برخی از دستگاه‌ها و نهادهای روی ما بسته بود و حتی به صورت غیررسمی می‌گفتند سمت ما نباید. این ناشی از ضعف عملکردی آن دستگاه یا نگاه دهه‌شصتی روابط عمومی‌هایشان به رسانه است. حتی این نگاه وجود دارد که اگر دیده نشوند یا فراموش شوند بهتر از این است که در معرض توجهات رسانه‌ای قرار گیرند.

مرز استقلال رأی در روایت‌های «بی‌واسطه»

که سفارش‌دهنده آن، سازمان اوج و پخش‌کننده‌اش رسانه ملی است تا کجاست؟

«بی‌واسطه» وقتی موفق خواهد بود که واقعیت ایران امروز را به مخاطبان نشان دهد. این واقعیت، اجزای مختلفی دارد که شامل پیشرفت‌ها، ضعف‌ها، قوت‌ها و کمبودها در حوزه‌های مختلف می‌شود. آنجایی مخاطب، ما را باور خواهد کرد که بفهمد واقعیت را به او می‌گوییم، یعنی هم نیمه‌پر لبوان را به او نشان می‌دهیم و هم نیمه خالی را. ما سعی نکردیم دوربین «بی‌واسطه» را به دوربین تبلیغاتی یک‌طرفه تبدیل کنیم. هم سراغ پیشرفت‌های می‌رویم و هم ضعف‌ها. تلاش ما این است روایتی واقعی از اتفاقات و ماجراها داشته باشیم، چون نقطه مطلوب ما و مخاطبان، همین جاست.

ما در عصری زندگی می‌کنیم که روایت‌ها یک‌سویه نیستند و اگر درباره موضوعی روایتی داشته باشیم که درست نباشد،

به این پرسشی مهم در اذهان عمومی بود که با وجود تحریم‌های جدی کشورمان به‌خاطر انرژی هسته‌ای، منافع این صنعت چیست و چرا اثراتش را نمی‌بینیم؟ ما تلاش کردیم سراغ این پرسش برویم و به آن پاسخ بدهیم. ولی ماجرا، سمت دیگری هم دارد که نهادها و مسئولان هستند و بستگی به همراهی و همکاری آن‌ها دارد. خوشبختانه وزارت دفاع و سازمان انرژی اتمی با روی خوش ما را همراهی کردند ولی در مسیر تولید برنامه با دستگاه‌هایی مواجه شدیم که همچنان نگاه سنتی دارند و زمانی که می‌فهمند مجری برنامه، محمد دلآوری است یا ممکن است سؤالاتی بپرسد که ضعف‌ها و کم‌کاریشان عیان شود تمایلی به مشارکت ندارند و ترجیح می‌دهند با حضور در یک برنامه تلویزیونی خنثی، گزارش عملکرد بدهند، به جای اینکه پاسخگو باشند.

■ ساخت چنین برنامه‌هایی می‌تواند مسیر برنامه‌سازی سیاسی را در رسانه ملی هموار کند؟ امید و تلاش ما همین است. تولید برنامه در استودیو برای ما راحت‌تر و بی‌دردس‌تر است، چرا که هماهنگی لوکیشن‌هایی خارج از تهران برای تیم تولید، فرسایشی و سخت است اما فکر می‌کنیم این شکل از پرداخت به سوزه‌ها و مطالبه‌گری سبب می‌شود برنامه‌سازی سیاسی رایک‌گام به‌جلوبیریم.

■ اگر رسانه‌های رسمی از زیر بار برنامه‌سازی سیاسی شانه خالی کنند، رسانه‌های خارجی و غیررسمی وارد این حوزه می‌شوند و میدان روایت‌ها از سوی راویان داخلی خالی می‌شود.

همین‌طور است. معمولاً رسانه ملی تمایل به ساخت برنامه‌های سیاسی دارد تا مرجعیت رسانه‌ای داشته باشد ولی بخشی از ماجرا به نهادها و دستگاه‌های مختلف برمی‌گردد که آن‌ها هم باید این نگاه را داشته

زهره کهندل | فصل دوم

برنامه تلویزیونی «بی‌واسطه» با اجرای محمد دلآوری و تهیه‌کنندگی و کارگردانی سید محمدعلی صدیقی نیا روزهای زوج ساعت ۱۹ از شبکه یک سیما پخش می‌شود. این برنامه در هر قسمت، یکی از پرونده‌های مهم و چالشی کشور را بدون واسطه بررسی می‌کند. فصل اول بی‌واسطه در ۲۶ قسمت از شبکه یک سیما پخش شد. این برنامه در هر قسمت، محصول سازمان هنری رسانه‌ای اوج است که روی آنتن شبکه یک سیما می‌رود. درباره جزئیات بیشتر این برنامه با «محمدعلی صدیقی نیا» کارگردان و تهیه‌کننده «بی‌واسطه» گفت‌وگو کردیم که می‌خوانید.

■ در این فصل سراغ فضاهایی رفتید که پیش از این کمتر دوربینی به آنجا رفته بود، مثل کارخانه اسلحه‌سازی یا مراکز هسته‌ای. تمایز و ویژگی فصل دوم «بی‌واسطه» را نسبت به فصل اول چه می‌دانید؟

تلاش ما در فصل دوم این است فضای رنگارنگی از سوزه‌ها، موضوعات و لوکیشن‌ها را داشته باشیم و مانند فصل اول به دنبال این بودیم دوربین «بی‌واسطه» سراغ روایت‌هایی برود که مخاطب، کمتر تصویر و تصویری از آن‌ها دارد. در فصل دوم سراغ موضوعاتی رفتیم که مردم امکان حضور در آن فضاها را ندارند؛ مثلاً در قسمت اول به کارخانه اسلحه‌سازی پارچین رفتیم که یک مجموعه نظامی با حساسیت‌های بالای امنیتی است یا قسمتی دیگر سراغ رئیس سازمان انرژی اتمی رفتیم و به موضوع صنعت هسته‌ای پرداختیم. وارد فضاهایی مثل راکتورها و خط تولید رادیوآر‌ها شدیم که کمتر دوربینی به آنجا رفته است. همچنین در این فصل سراغ برخی معضلات و مشکلات اجتماعی رقتیم که روایت‌های کمتر دیده‌شده‌ای در قاب تلویزیون داشتند؛ مثلاً به بعضی از مناطق محروم سیستان و بلوچستان و یا حاشیه شهر تهران رفتیم که تاکنون روایت‌های کمی از آن‌ها روی آنتن دیده‌ایم.

■ موضوعاتی مثل صنعت هسته‌ای و توان نظامی، موضوعاتی حساس هستند که کمتر برنامه‌سازی سراغشان رفته است و به دلیل کمبود روایت‌های داخلی در این باره، مردم برای یافتن پاسخ پرسش‌هایشان به روایت‌های غیررسمی و رسانه‌های خارجی هم رجوع می‌کردند، چه شد که این ضرورت روایتگری، امروز احساس شد؟

اهمیت و ضرورت این موضوع از سال‌ها پیش مشخص بود اما بستگی داشت که تیم‌های برنامه‌ساز با چه نگاهی سراغ این موضوعات بروند و اینکه دستگاه‌ها و بخش‌هایی که باید پاسخگو باشند چقدر همراهی و همکاری کنند. ما از فصل اول در «بی‌واسطه» با خودمان عهد کردیم خودسانسوری نداشته باشیم. وقتی سراغ موضوعی می‌رویم، تا جایی که ممکن است پرسش‌های مردم را در آن حوزه بپرسیم. در قسمت اول این فصل که سراغ کارخانه اسلحه‌سازی و مرکز صادرات دفاعی رفتیم درباره مباحث مرتبط با موشک، پیهاد، توان نظامی و اهمیت آن سؤالات صریحی پرسیدیم. در قسمتی که مرتبط با موضوع هسته‌ای بود مسئله اصلی ما، پرداختن

نکوداشت اکبر زنجانیور در نوزدهمین دوره «شب کارگردان»

در نوزدهمین دوره «شب کارگردان» آیین نکوداشت اکبر زنجانیور، فردا ۹ اردیبهشت برگزار می‌شود. در این مراسم که به همت انجمن کارگردانان طبق رسم سال‌های گذشته و در تاریخ ۹ اردیبهشت مصادف با تولد حمید سمندریان، کارگردان فقید، تئاتر ایران برپا می‌شود، مدالیون این انجمن صنفی به پاس سال‌ها تلاش و استمرار در حوزه کارگردانی تئاتر به اکبر زنجانیور اهدا می‌شود. این مراسم روز یکشنبه از ساعت ۱۷ در سالن شهنواز خانه هنرمندان ایران برگزار خواهد شد و ورود برای علاقه‌مندان آزاد است.

مجتمع چاپ و نشر روزنامه قدس

مجهز ترین چاپخانه شرق کشور
با پرسنل حرفه ای

| چاپ افست | شیت | رول |
| یووی | سلفون | لیتوگرافی | صحافی | برش |

۰۵۱-۳۷۶۷۶۵۹۶

مشهد مقدس، بلوار سجاد، نبش سجاد یک
(واحد سفارشات مؤسسه فرهنگی قدس)

معلم عزیزم روزت مبارک

به مناسبت هفته معلم
سفارش غیرحضوری

آگهی تبریک

فر

۰۳۷۶۳۷۰۱۰

۰۰۹۱۵۲۹۰۳۳۲۲

